

Skötselanvisningar och ansvar vid fodervärdskap hos Munkedals Ridklubb.

Version från september

Redaktionella ändringar

namnbyte på Facebookgruppen, byte av strö/underlag i boxar, samt vem som ska kontaktas vid sjukdom/skada på hästarna. Även ett kort tillägg om kolik/magont hos häst under avsnittet "Skador och andra problem".

2023

gjorda *september 2024*, med anledning av

Redaktionella ändringar gjorda **februari 2025**, med anledning av namnbyte på halvfodervärd som nu heter helfodervärd, och kvarts fodervärd som numera heter halv. Även en omformulering gällande igångsättning efter sommarbetet i stycket "Inledning - Att vara fodervärd".

Inledning - Att vara fodervärd

Fodervärdssystemet hos Munkedals Ridklubb har två syften. Det ena är att tillgodose hästarnas behov av skötsel på helger och helgdagar - utan ideellt engagemang skulle vår ridskola inte finnas. Den andra syftet är att fodervärdarna ska få inblick i hur det är att ha egen häst och få möjlighet att utvecklas i sin hästkunskap och ridning i gemenskap med andra hästintresserade i olika åldrar. Att vara fodervärd är ett stort ansvar, men tanken är att det även ska ge mycket glädje tillbaka!

Du som är fodervärd är antingen hel eller halv fodervärd för en häst har två åtaganden – dels att rida och att utföra viss skötsel kring din häst, dels att utföra stallpass. Helfodervärddar har ett stallpass varje helg, halvfodervärddar ett stallpass varannan helg.

Du har även stallpass under storhelger/röda dagar och någon gång under sommaren schemaläggs du att titta till hästarna. Du förväntas även vara med på vissa aktiviteter i samband med lov. En gång per fodervärdsperiod hålls kostnadsfria träningar för fodervärddar. Under igångsättning efter sommararbetet (vanligen vecka 31-33) är fodervärdarna med och sätter igång hästarna genom att motionera dem flera gånger per vecka utifrån hästarnas individuella behov samt ridlärares instruktion. Dessa träningar brukar förläggas till jullovet samt under igångsättning.

Du blir indelad i en stallgrupp som du sköter stallpassen med. Ni behöver samarbeta för att få ert pass färdigt, och för att komma överens om när ni ska rida och sköta om era hästar. Du får oftast rida varje helg då du har stallpass, men ibland sker det undantag. Det kan vara om din häst är skadad, sjuk, behöver vila eller vara med på annan verksamhet.

I detta dokument som är en av flera bilagor till fodervärdsavtalet finns information om avgift, säkerhet, skötsel, stallgrupper, ridning med mera. Mer detaljerad information om själva stallpassen finns i form av checklistor och varje vecka kommer helgbrev som kan innehålla ny info.

Säkerhet

Säkerheten är viktig. Följ klubbens hjälmregler och övriga säkerhetsregler. Undvik att vara ensam i stallet och rid inte ensam. Tänk på att in- och utsläpp kan innebära risker även om du gjort det många gånger förut. Använd mobiltelefon med förnuft kring hästen och i stallet, ditt fokus måste alltid vara på hästen du hanterar. Tänk igenom olika situationer i förväg och försök föreställa dig vad som kan gå fel och vilket som är det säkraste sättet att genomföra det på.

Avgift

Fodervärdsavgiften är
300 kr/månad för helfodervärd.
150 kr/månad för halvfodervärd.

Din avgift kan minskas om du inte har kunnat rida på grund av att din häst varit skadad eller sjuk, och du inte heller har fått låna någon annan häst. Detta justeras månad för månad.

Om din häst lämnar oss

Ibland blir det tyvärr inte som vi tänkt. Om den häst du är fodervärd till flyttar eller dör under fodervärdperioden, så är grundregeln att ditt fodervärdsskap fortsätter ändå. Styrelsen pratar med dig om det kan finnas en ersättningshäst eller om du ska få rida andras fodervärdshästar när fodervärdarna inte kan.

Uppsägning

Uppsägning av fodervärdssavtalet kan endast ske vid särskilda omständigheter (gäller båda parter), så som att hästen blivit för svår för dig, om du inte följer regler eller om du blivit långvarigt skadad eller sjuk.

Informationsvägar

När det är fodervärdsmöten förväntas du att komma. Du ska läsa helgbrevet som kommer i slutet av varje vecka. Detta kommer till den mail du angett till klubben, och publiceras dessutom i facebookgruppen "MRK Stallgrupp". Ibland står det andra anvisningar i helgbrevet än vad som står i skötselanvisningarna/checklistan för morgon/kvällspass. Det som står i det senaste helgbrevet "trumfar" då skötselanvisningarna och checklistan. Om du är osäker på något eller undrar något går det bra att fråga varandra genom att till exempel ställa en fråga i "MRK Stallgrupp". Det finns även en telefonlista i fodervärdspärmen för att alla ska kunna ta kontakt med varandra. Whiteboarden i stallet är en annan "informationscentral", skapa en vana att titta där varje gång du kommer till stallet. Du som fodervärd kan skriva meddelanden till ridlärarna i ett block som finns nära fodervärdspärmen, om du vill informera dem om något som inte är akut och som heller inte behöver läggas ut till alla i MRK Stallgrupp.

Fodervärd under 18 år

Barn- och ungdomar kan vara fodervärdar, men då ansvarar vårdnadshavaren för att det fungerar bra. Du som vårdnadshavare behöver vara med på stallpass och vid ridning i den utsträckning som krävs för att ni ska sköta er andel av stallpassen och för att foderhästen ska bli omhändertagen och riden på ett bra, säkert sätt. I vår klubb ska det finnas utrymme för olika utvecklingsnivå och lärande, men andra fodervärdar kan inte täcka upp för det som minderåriga fodervärdar ännu inte klarar själv.

Du som vårdnadshavare till en minderårig fodervärd förväntas också att vara med vid fodervärdsträffar så att du får ta del av viktig information. Detta gäller även om din ungdom är mogen, ansvarstagande och hästvan nog att sköta stallpassen självständigt utan din hjälp.

Stallgrupper

Som fodervärd ingår du i en stallgrupp. Du har antingen ett pass varannan eller varje vecka beroende på om du är hel eller halv fodervärd. Alla i gruppen har ett lika stort ansvar för att stallpasset blir färdigt och för att ni har en god stämning i gruppen. Stäm av med varandra

om när det passar att ni tar eventuell fika, sköter hästar/rider eller kan åka hem. När fodervärdsterminen börjar behöver stallgruppens medlemmar komma överens om vilken kontaktväg ni ska ha med varandra, exempelvis messenger, whatsapp eller sms. Om du efter en tid upplever att samarbetet inte fungerar i din grupp ska du själv i första hand försöka lösa det genom att på ett sakligt sätt påtala det du upplever för din grupp. Om det inte hjälper kan du vända dig till klubbens ordförande eller vice ordförande som kan se över om styrelsen kan stödja er grupp i samarbetet på något sätt.

Stallpass

Du har antingen morgonpass eller kvällspass och det är viktigt att komma i tid när passet börjar.

Vad som ska göras finns att läsa på checklistor samt i helgbreven Alla i gruppen är ansvariga för att läsa helgbreven och eventuell info på tavlan i stallet så att stall och hästar blir skötta på rätt sätt.

Ibland finns det hästar som inte har någon fodervärd alls, eller som bara har fodervärd varannan helg. Övriga fodervärder behöver ta gemensamt ansvar för dessa hästar så att även de får rengjord krubba, hink med mera.

Om du blir förhindrad till ditt stallpass

När du tackar ja till att vara fodervärd så innebär det att du har ett ansvar att komma på stallpassen och att ta hand om samt rida din häst den helgen. Om du inte kan komma på ett stallpass är det ditt ansvar att ordna ersättare. I första hand ska du byta pass med någon annan fodervärd i en annan grupp. Du ska då meddela resten av gruppen att du inte kommer och vem som kommer i stället för dig. Tänk på att fodervärder inte ska rida varandras hästar utan att ha fått OK först.

Om du är förhindrad att rida din häst

Så fort du vet om att du inte kommer att rida din häst, så behöver du tala om detta. Din häst kan då tilldelas någon fodervärd som är utan ridbar häst.

Skötsel av fodervärdshästen och boxen

Borsta/rykta igenom din fodervärdshäst varje helg du har stallpass. Det är bra för hästens hud, päls och blodcirkulation och stärker även er relation. Det är även lättare att upptäcka skador och förändringar. Ibland finns info i helgbrevet om att en häst behöver någon behandling, då ansvarar du som fodervärd för det om du är på plats just det passet. Annars ansvarar hela stallgruppen.

Du som fodervärd ansvarar för frisering av din häst i den mån det ska göras, du som är osäker på hur just din häst ska friseras kan fråga ridlärare. Klubben har dock skriftliga regler/anvisningar gällande klippning som ska följas av alla för att hästarna ska må bra. Läs dessa regler innan du friserar.

Mocka för din foderhäst och strö när det behövs, följ eventuella anvisningar i helgbrevet. Det är viktigt att vi inte slösar med ströet, samtidigt som hästarna ska ha tillräckligt bra underlag. Rengör krubba och vattenhink innan du fyller på med vatten och kraft.

Skador eller andra problem

Om en häst far illa i hagen ("mobbas"/riskerar att skadas av de andra hästarna), har skadats eller blivit sjuk måste du/ni som har stallpass stanna kvar tills ni bitt om och fått råd om vad ni ska göra. I vissa fall måste någon stanna tills hjälp kommer. Du kan också behöva ringa veterinär. Är det mindre saker kan ni prata med varandra och be om råd samt skriva i Facebookgruppen "MRK Stallgrupp".

Vid allvarligt skadad/sjuk häst, ring till någon av ridlärarna direkt (detta är enda tillfället ridlärarna får ringas på sin lediga tid). Om ridlärarna inte svarar, ring ordförande eller vice ordförande, eller någon annan ur styrelsen.

Kolik/magsymtom - Om du tror att en häst har ont i magen (tex äter inte kraftfodret, är ovillig att äta, reser sig lägger sig/rullar eller sparkar mot magen, är "apatisk", inte har gödslat på länge, har frekvent rinnande gödsel (kraftig diarré) eller verkar allmänt smärtpåverkad) så kan man aldrig avvakta utan det räknas alltid som akut.

Om du ser något som oroar dig

Om du ser någon annan hantera eller rida en häst på ett sätt som du upplever hårdhänt, skadligt eller farligt, är det viktigt att du agerar. Om situationen pågår och är akut så avbryt om du kan. Ta så snart du kan kontakt med ordförande eller vice ordförande i klubben och berätta om din oro. Styrelsen kommer då att ta över ansvaret för den händelse du rapporterat om och utreda vad som har hänt och förebygga att det händer igen.

Skötsel av utrustning

Du som fodervärd har ansvar för att se över hästens utrustning och upptäcka om något håller på att gå sönder. Du ansvarar för att utrustningen (sadel, träns, lädergrimmor) hålls ren och smidig och ser över detta varje vecka du har stallpass.

Byt schabrak, borsta pad och rengör sadelgjord och liknande när det behövs.

Håll ordning och rent i rykthinkarna. Gör vid behov även rent benskydd och eventuella hjälptyglar, grimmor med mera.

Ridning

Att rida på egen hand, med få ekipage är annorlunda mot att rida lektion. Den största skillnaden är att du som fodervärd själv måste ansvara för att ridningen blir meningsfull för dig och hästen, och att den sker på ett skonsamt sätt.

Din ridlärare kommer att planera så att du som fodervärd rider din häst på ett antal av veckolektionerna för att ridläraren ska se hur det går och ge instruktioner – för att både du och hästen skall utvecklas.

Du som fodervärd ska sedan ska följa ridinstruktörernas anvisningar som du får under dina ridlektioner eller på fodervärdsträningar. Ibland finns det även instruktioner i helgbrev.

Hästarna behöver ridas varierat om möjligt. Under terminerna blir det under vissa perioder endast lektionsridning i ridhuset eftersom det är mörkt på kvällarna. Om du

kan, rid i paddocken eller rid uteritt. När många ryttare vistas på en ridbana gäller vissa regler som alla ska följa. Dessa regler sitter uppsatta på ridhusdörren.

Precis som alltid när ridskolehästarna rids så ska det göras på ett skonsamt sätt, med framskrittning och avskrittning, trava eller galoppera inte runt okontrollerat varv efter varv eller långa sträckor ute. Byt varv och variera ridvägarna.

Hästen måste ha en vilodag varje vecka och kan därför ridas ett pass per helg. Måndag-fredag är det ju lektioner.

Det är inte tillåtet att byta hästar med varandra under ett ridpass om det inte är så att det uppstår något problem och man får hjälp av en duktigare ryttare att lösa detta.

Omväxling, koncentration och målmedvetenhet i ridningen/träningen är nyckelord. Rid i 45 minuter i paddock och ridhus. Vid uteritt kan du rida längre eftersom detta är mer omväxlande för hästen och oftast mer skritt.

Hoppning

Hoppning är slitsamt för hästarna och innebär en ökad risk för skador/olyckor på både häst och ryttare. Därför är grundregeln att det inte är tillåtet att fodervärddar hoppar på egen hand. Någon gång ibland kan instruktörerna ge tillstånd att använda hinder efter överenskommelse, men då gäller detta endast de personer som bett om och fått tillåtelse.

Uteritt

För att få rida ut måste det vara minst två ekipage med. Detta är av säkerhetsskäl, både för att hästarna är tryggare när de inte är ensam häst ute, men också för att ryttarna ska kunna hjälpa varandra om något händer. Skriv upp på whiteboarden i stallet vart ni rider och när ni red iväg. Ha minst en fungerande mobiltelefon med er. Mobiltelefonen ska dock inte användas under ridning utan ska endast vara med så att du kan ringa efter hjälp om något händer.

Vi måste vara rädda om våra relationer med grannar och markägare runt omkring oss. Ta reda på var vi får lov att rida innan du ger dig ut. Om det skulle hända något oförutsett, till exempel att en häst blir rädd och hoppar ut på en sådd åker eller går in i en trädgård, så säg till ridlärarna/kanslist omgående så att klubben kan ta kontakt med markägarna och förklara situationen (om ni inte haft möjlighet att göra detta direkt).

Ibland är det svårt att få hästarna att gå framåt när ni ska lämna ridanläggningen, särskilt efter vintern när de inte ridit ut så ofta. Låt aldrig hästen bestämma när det är dags att vända. Om ni känner att ni inte kommer att klara att rida den rundan som ni tänkt, se till att ändå få framåt hästarna en bit till efter att de försökt stanna, och att ni som ryttare sedan talar om för hästarna att det är dags att vända. Anledningen till detta är att visa hästarna att det är ryttarna som styr, och för att förebygga problem med hästar som vägrar lämna anläggningen.

Fyll i hästschema

Det finns ett hästschema där du ska fylla i hur hästarna går på lektioner med mera. Detta schema ska även fodervärddar fylla i så att vi kan ha koll på hur mycket hästarna rids och vad de gör. Alla hästarna har en rad med en ruta för varje dag. Rider man t.ex. ut med sin häst skriver man sitt namn och "ut" på den dagen man rider.

Träning för instruktör

Några gånger per år ordnas särskilda träningstillfällen som ingår i fodervärdsavgiften. Om ni är mer än en fodervärd på er häst, så får ni komma överens om vem som tar vilken träning.

Vill du träna privat för någon av ridskolans ridinstruktörer så kan det finnas möjlighet till det. Prata med instruktören för pris och tidbokning.

Tävlingar

Det finns möjlighet att tävla med sin foderhäst.

Detta är något klubben uppmuntrar och klubben arrangerar några tävlingar per år där ryttare på olika nivåer kan vara med. Tänk på att precis som övriga lektionsryttare prata med din ridlärare om vilken nivå (dressyrprogram/höjd) som passar dig och hästen.

När du och din häst är mogna för det kan det bli aktuellt att tävla utanför klubben. Då är det fodervärden själv som ordnar med transport, bil och förare samt att se till att hästen transporteras på ett säkert sätt till tävling/träning. Prata med din ridlärare och läs den extra bilagan.